

Täysistunto

Tiistai 28.4.2026 klo 14.00

7. Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Puolustusvoimien osallistumisesta Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin vuonna 2027

Valtioneuvoston selonteko VNS 13/2025 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 3/2026 vp

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 7. asia. Nyt päätetään ulkoasiainvaliokunnan mietinnön UaVM 3/2026 vp pohjalta kannanotosta selonteon johdosta.

Ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Johannes Koskisen esittelypuheenvuoron jälkeen keskustelu käydään etukäteen pyydettyjen puheenvuorojen osalta nopeatahtisena. Valtioneuvoston edustajalle varataan mahdollisuus käyttää viiden minuutin puheenvuoro. Muiden etukäteen varattujen puheenvuorojen pituus on enintään viisi minuuttia. Puhemiesneuvosto suosittaa, että myös nopeatahtisen keskusteluosuuden jälkeen pidettävät puheenvuorot kestävät enintään viisi minuuttia. Lisäksi voin myöntää harkitsemissani järjestyksessä vastauspuheenvuoroja.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään tunti. Jos puhujalistaa ei ehditä käydä loppuun asti, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Keskustelu alkaa. Valiokunnan puheenjohtaja, edustaja Koskinen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.40 **Johannes Koskinen sd** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Vaikka Naton ympärillä käy monenkinlaista keskustelua, kiihkeää ja rauhallisempaa, niin tämä selonteko on käsitelty varsin laajalla yksituumaisuudella eduskunnan ulkoasiain- ja puolustusvaliokunnissa. Kysymyshän on kansainvälistä apua, yhteistoimintaa tai muuta kansainvälistä toimintaa koskevasta päätöksenteosta annetun lain 3 §:n mukaisesta selonteosta Puolustusvoimien osallistumisesta Naton rauhanajan yhteisen puolustuksen tehtäviin vuonna 2027, siis etuajassa käsitellen.

Tästä selontekomenettelystä on puolustusvaliokunta esittänyt lausunnossaan erilaisia näkökohtia ja on pohtinut selontekomenettelyn käyttöä ylipäänsä Naton rauhanajan tehtävistä päätettäessä. Ulkoasiainvaliokunta korostaa puolustusvaliokunnan tavoin eduskunnan tiedonsaantioikeuden täysimääräistä toteutumista kaikissa tilanteissa. Nythän meillä on Nato-asioita koskevien käytäntöjen ja lainsäädännön kehittämistä arvioiva parlamentaarinen työryhmä keskellä työkauttaan, ja varmasti tähän selontekokysymykseenkin jonkinlaista ohjausta siellä pohditaan. Myös laajemmin Natoa koskevan lainsäädännön tarkistushankkeethan ovat menossa lähinnä puolustus- ja ulkoasiainministeriöissä. Sielläkin tähän liittyviä näkökohtia varmaan arvioidaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

Naton rauhanajan tehtäviä toteutetaan eteen työnnettyillä maavoimajoukoilla, Forward Land Forces, pysyvillä merivoimaosastoilla, Standing Naval Forces, ilmavalvonnan päivyystoiminnalla, air policing, rauhanajan tehostetulla ilmapuolustuksella, air shielding, Naton nopean toiminnan joukoilla, Allied Reaction Force, sekä erillisillä valvonta- ja valmiustoimilla, enhanced vigilance activity. Naton jäsenmaiden näihin tehtäviin osoittamat joukot ovat suoraan Naton johdossa.

Naton rauhanajan yhteisen puolustuksen tehtävät ovat keskeinen osa liittokunnan pelotetta ja puolustusta. Niiden tarkoituksena on osoittaa jäsenmaiden valmiutta, puolustuskykyä, keskinäistä solidaarisuutta ja yhtenäisyyttä koko Naton toimialueella. Tätä toteutetaan harjoituksilla, yhteisillä operaatioilla ja sotilaallisella läsnäololla. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on lisännyt näiden tehtävien merkitystä erityisesti Naton itäisellä sivustalla.

Ulkoasiainvaliokunta arvioi puolustusvaliokunnan tavoin, että Suomen osallistuminen Naton rauhanajan puolustustehtäviin on keskeinen osa liittolaisvastuuta ja osoittaa sitoutumista pelotteeseen, puolustukseen ja taakanjakoon Naton strategisen konseptin sekä sen eri uhkakuvat huomioivan 360 asteen ajattelutavan mukaisesti koko liittokunnan alueella. Merivoimien toiminta Itämerellä ja lähialueilla korostaa Suomen vastuunkantoa alueellisesta turvallisuudesta Venäjän aiheuttamien uhkien kasvaessa. Osallistumisen jatkaminen tukee pitkäjänteisesti Naton toimintaa ja Itämeren vakauden vahvistamista.

Saadun selvityksen mukaan osallistuminen tämän lyhyen jäsenyyden aikana näihin Naton rauhanajan tehtäviin on jo tuonut Suomelle konkreettista kokemusta toiminnasta Nato-operaatioissa, kehittänyt suorituskykyä, edistänyt Suomen Nato-integraatiota ja tiivistänyt liittolaisuhteita. Ulkoasiainvaliokunta pitää näitä tietoja myönteisinä ja pitää tärkeänä sitä, että Suomi arvioi kokemuksiaan Naton rauhanajan tehtävistä aina tarkoin ennen kuin päätöksiä uusista osallistumisista tehdään.

Ensi vuoden osalta Suomi suunnittelee osallistuvansa Naton pysyviin merivoimaosastoihin kahdella kokonaisuudella: pysyvään laivasto-osastoon SNMG ykköseen enintään 40 henkilöllä ja miinantorjuntaosastoon enintään 50 henkilöllä. Osallistuminen toteutetaan sijoittamalla henkilöstöä Naton aluksille erilaisiin esikuntatehtäviin sekä osoittamalla suomalaisaluksia, jotka kuuluvat Hamina- ja Katanpää-luokkiin, määräajaksi Naton käyttöön. Tehtävät painottuvat merivalvontaan, miinantorjuntaan, harjoituksiin ja Naton pelotteen vahvistamiseen erityisesti Itämerellä, mutta toiminta-alue kattaa koko liittokunnan merialueen. Osallistuminen on joustavaa ja riippuu turvallisuustilanteesta, kansallisista tarpeista sekä kaluston käytettävyydestä, ja Suomi voi tarvittaessa vetää joukkonsa ja aluksensa pois.

Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että Persianlahdella eteen tulevat tarpeet miinantorjunnasta ja miinojen hävittämisestä ovat kysymys erikseen. Nehän eivät kuulu Naton varsinaiseen puolustusalueeseen, eivätkä siellä mahdollisesti eteen tulevat tarjoukset tehtäviin suoraan liity Nato-jäsenyyteen.

Osallistuminen operaatioihin toteutetaan palkatulla henkilöstöllä ja reservistä palkattavilla sopimussotilailla. Varusmiehet eivät osallistu näihin tehtäviin. Valiokunta kiinnittää huomiota puolustusvaliokunnan lausuntoon, jossa todetaan, että reserviläisten käyttöön Naton rauhanajan ja kriisiajan tehtävissä liittyy useita avoimia lainsäädännöllisiä ja palvelussuhteen ehtoihin liittyviä kysymyksiä, joita ei ole vielä ratkaistu. Puolustusvaliokunta kiirehti säädösvalmistelua reserviläisten osallistumisesta erilaisiin Nato-tehtäviin, ja tähän varmasti eduskunta yhtyy.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

Selonteosta ilmenee, että toimintaan Naton pysyvissä merivoimaosastoissa ei kohdistu normaaliin kansainväliseen harjoitustoimintaan tai kansallisen alueellisen koskemattomuuden valvonnan ja turvaamisen tehtäviin verrattuna poikkeavia uhkia. Todennäköisimmin uhkana aiheuttavat operaatioturvallisuuden vaarantuminen, sairastuminen tai tapaturma meripalveluksessa. Saadun selvityksen mukaan muutokset turvallisuustilanteessa ovat kuitenkin mahdollisia eikä mahdollisesti kiristyvässä turvallisuustilanteessa suoraa sotilaallista uhkaa Naton merivoimaosastoja vastaan voida kokonaan poissulkea.

Korostettakoon myös sitä, että selonteossa itsessään todetaan nimenomaisesti, että Naton eteen työnnettyjen maavoimajoukkojen tehtäviin muissa liittolaismaissa ei ole tarkoitus osallistua vuonna 2027. Sen sijaan nämä toteuttamistoimet etenevät niin sanottujen FLF-joukkojen osalta myös pohjoista Suomea koskien.

Valiokunta kokonaisuudessaan tukee valtioneuvoston esitystä Puolustusvoimien osallistumisesta Naton rauhanajan yhteisen puolustuksen tehtäviin vuonna 2027. Valiokunta pitää perusteltuna linjausta osallistua näihin tehtäviin merivoimaosastoissa. Pidämme tärkeänä, että Suomi osoittaa konkreettisesti sitoutumista ja vastuunkantoa liittokunnan pelotteeseen ja puolustukseen. Osallistuminen Naton rauhanajan yhteisen puolustuksen tehtäviin on tärkeä osa Suomen toimintaprofiilia Naton jäsenmaana. Osallistuminen laivasto-osaston ja miinantorjuntasoston tehtäviin ensisijaisesti Itämerellä, Pohjanmerellä ja Pohjois-Atlantilla on osoitus vastuunkannosta etenkin Suomen lähialueiden turvallisuudesta.

Edelleen lopuksi valiokunta toteaa, että vaikka tehtävistä ennakkoon tehty uhka-arvio on matala, voi tilanne muuttua nykyisessä turvallisuusympäristössä nopeasti. Valiokunta edellyttää, että valtioneuvosto informoi eduskuntaa asianmukaisesti, mikäli uhka-arvio tehtävien suorittamisen suhteen tai suunnitelmat joukkojen käytöstä turvallisuustilanteen muutoksen myötä merkittävästi muuttuvat.

Kannanottoehdotuksenaan ulkoasiainvaliokunta ehdottaa, että eduskunnalla ei ole huomautettavaa selonteon johdosta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Sitten jatkamme keskustelua. — Edustaja Kaunistola.

15.49 Mari Kaunistola kok: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Olemme osa Natoa, ja meidän on äärimmäisen tärkeää myös osoittaa konkreettinen sitoutumisemme ja vastuunkantomme liittokunnassa. Osa tätä vastuunkantoa on Naton yhteisiin pelotteisiin ja puolustukseen panostaminen esimerkiksi juuri osallistumalla rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin. Rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtävät ovat muutoinkin kriittinen osa kokonaispelotettamme ja puolustuskykyämme. Selvityksen mukaan Naton rauhan ajan tehtäviin osallistuminen on tuonut Suomelle konkreettista kokemusta toiminnasta Nato-operaatioissa, parantanut suorituskykyä, edistänyt Nato-integraatiota ja tiivistänyt liittolaisuussuhteita. Tämän valossa on mielestäni hyvin selvää, että myös me Suomea hyödynnämme tästä yhteistyöstä merkittävästi.

Osallistuminen tukee Suomen ulko- ja turvallisuus- ja puolustuspoliittisia tavoitteita sekä vahvistaa kansainvälisiä suhteita. Samaan aikaan tällä yhteistyöllä on merkitystä myös lähialueiden turvallisuuteen. Venäjän uhka ja esimerkiksi lisääntyneet hybriditoimet ja kriittiseen infraan kohdistuvat riskit lisäävät turvallisuusuhkia Itämeren alueella. Meillä on oltava uskottavia pelotteita, jotta voimme suojella suomalaisia ja Suomea vihamieliseltä naapuriltamme. Tämän kaiken valossa arvioidut kustannukset ovat maltillisia saavutet-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

tuihin hyötyihin verrattuna. Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin osallistuminen on Suomen ja suomalaisten etu — siitä emme pääse valitettavasti mihinkään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hänninen.

15.51 Juha Hänninen kok: Arvoisa puhemies! On selvää, että Suomi osallistuu Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin myös vuonna 2027 eli ensi vuonna. Osallistuminen ei ole poikkeuksellista toimintaa, vaan se on osavastuullisen liittolaismaan normaalia yhteistä varautumista ja puolustustoimintaa. Siihen, olemmeko mukana, ei ole vaihtoehtoa. Me olemme mukana aktiivisena toimijana.

Osallistuminen näihin tehtäviin on olennainen osa liittokunnan yhteisen pelotteen, valmiuden ja puolustuksen toimeenpanoa koko Nato-alueella. Harjoittelu ja yhteistoiminta on äärimmäisen tärkeä asia, koska vihollinen treenaa joka ainoa päivä. Valmistelun ja varautumisen täytyy tapahtua syvän rauhantilan aikana. Jos vihollinen hyökkää, silloin on aivan liian myöhäistä harjoitella.

Suomen panos keskittyy merelliseen turvallisuuteen pysyvän laivasto-osaston ja miinantorjuntaosaston kautta. Nämä tehtävät ovat konkreettinen tapa vahvistaa Itämeren alueen vakautta tilanteessa, jossa Venäjän raakalaismainen hyökkäyssota ja sen seuraukset ovat muuttaneet koko Euroopan turvallisuusympäristöä pysyvästi.

Nyt eduskunnalle annettu selonteko korostaa, että juuri Itämeren ympäristöön kohdistuvat hybriditoimet ja kriittisiin rakenteisiin liittyvät riskit edellyttävät liittolaisten tiivistä yhteistyötä ja jatkuvaa valmiutta. Itämeren turvallisuus on Suomelle välttämättömyys tässä ajassa huoltovarmuutemme vuoksi. Siksi myös sen takaamiseksi Nato-yhteistyön on oltava sujuvaa ja huolellisesti harjoiteltua.

Arvoisa puhemies! Kyse ei ole vain siitä, että harjoittelun myötä opimme toimimaan yhdessä Naton joukkojen kanssa. Suomen osallistuminen osoittaa myös, että me kannamme oman osamme yhteisestä puolustuksesta koko liittokunnan alueella sekä vahvistamme Suomen ja koko Itämeren alueen turvallisuutta. Merireittien valvonta, miinantorjuntakyky ja strategisten kulkuyhteyksien suojaaminen ovat kriittisiä tehtäviä, joissa suomalaisella osaamisella on vahva rooli.

Mikä tärkeintä, tämä selonteko on myös realistinen. Se arvioi, ettei toimintaan kohdistu tällä hetkellä tavanomaista suurempia sotilaallisia uhkia, mutta muistuttaa, että turvallisuustilanne voi muuttua nopeasti. Tämän vuoksi myös vuoden 2027 osallistumisen kokonaisvahvuus, joka on yhteensä enintään 90 henkilöä kahdessa eri osastossa, on mittaluokaltaan kohtuullinen, ja silti sen vaikutus Itämeren vakauteen on merkittävä.

Arvoisa puhemies! Tämä selonteko osoittaa, että Suomi toimii liittolaisena johdonmukaisesti, ennakoivasti ja vastuullisesti. Me asetamme sotilaallisia kyvykkyyksiä liittokunnan käyttöön mutta teemme sen tavalla, joka vahvistaa samalla Suomen omaa turvallisuutta. Tämä linja rakentaa turvallisempaa Itämerta, vakaampaa Eurooppaa ja vahvempaa Suomea. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kokko.

15.55 Jani Kokko sd: Arvoisa puhemies! Kuten useasti näissä keskusteluissa on jo viimeisten vuosien aikana todettu, Suomi on liittokunnassa turvallisuuden tuottaja eikä sen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

kuluttaja, ja näihin rauhan ajan operaatioihin osallistuminen on erinomainen keino näyttää sitä esimerkillä johtamista, että meillä on kyky pitää omasta kansallisesta turvallisuudesta ja puolustuksesta huolta mutta myös antaa kykyä liittolaisten käyttöön, erityisesti ehkä juuri tässä läheisillä merialueilla, joista myös Suomi tiiviisti hyötyy. On tietysti hyvä, että Puolustusvoimat aina operaatioiden jälkeen arvioi niitä kokemuksia, positiivisia ja negatiivisia asioita, mitä näihin harjoituksiin osallistumisesta tulee, ja sitä kautta myös pystytään kehittämään tätä meidän kansallista puolustuskykyämme tulevaisuutta varten.

Ehkä se, mistä myös näissä keskusteluissa on jo keskusteltu ja mihin valiokunnan puheenjohtajakin viittasi, on se, että nyt kun nämä Nato-asiat ovat hyvin normaalia turvallisuuspoliittista toimintaa, niin voidaan kysyä, onko tämä selontekomenettely hieman liian raskas malli näiden joka vuosi toteutuvien rauhan ajan operaatioiden koordinoimiseksi erityisesti eduskunnan kautta, sillä nytkin, kun katson tätä salia, tästä merkittävästä turvallisuuspoliittisesta asiasta on minun lisäksi kuusi muuta edustajaa täällä keskustelemassa. Ehkä sekin jo kertoo siitä, että nämä Nato-kysymykset ovat tulleet osaksi sitä perinteistä puolustuspoliittista keskustelua, ja ehkä syytä olisi nyt päästä tästä raskaasta selontekomenettelystä eroon.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Harjanne.

15.57 Atte Harjanne vihr: Arvoisa puhemies! Siinä edellä edustaja Kokko sanoi, että on syytä kysyä, ovatko nämä selonteot liian raskas työkalu. Kyllä itse näen, että ovat. Meidän olisi hyvin tärkeää, ihan niin kuin tuossa edustaja Kokko viittasi, siirtyä ja ajatella sitä kulttuuria niin, että Suomen puolustusvoimien toiminta Naton rauhan ajan kansainvälisessä toiminnassa on osa meidän kansallista puolustusta ja liittokunnan puolustusta. Ehkä jonkintyyppistä puitepäätöstyyppistä käsittelyä enemmän näkisin, että muuten ulko- ja turvallisuuspoliittisten selontekojen yhteydessä linjattaisiin ja hallitus linjaisi ne puitteet, missä tällaisiin osallistutaan, ja sitten täällä käytettäisiin se aika ajantasaiseen ulko- ja turvallisuuspoliittiseen keskusteluun ja puolustuspoliittiseen keskusteluun ja eduskunnan informointiin tiiviiseen tahtiin enemmänkin kuin että tämmöisen raskaan prosessin kautta tällaista perustoimintaa ohjataan tai käsitellään. Eli Naton yhteinen puolustus, mikä tässä on otsikossakin, on meidänkin puolustusta, ja siihen on luontevaa osallistua.

Siihen liittyen itse ajattelen, että kyllähän tämä Suomen osallistuminen on varsin maltillista. Sitä osaltaan toki selittää se, että jos me katsotaan puolustuksen näkökulmasta, niin maantiede selittää, että meidän joukkoja tarvitaan tietysti täällä, mutta tämmöisen entistä eurooppalaisemman, vahvemman Naton näkökulmasta itse ajattelen, että on hirveän tärkeätä, että mitä enemmän liittolaismaiden joukkoja on toistensa tonteilla koko ajan, sitä vahvempi ja robustimpi se on. Näkisin kyllä mielelläni kaikkien puolustushaarojen osallistuvan tähän aktiivisesti, silläkin huomiolla, että se toki sitten maksaa rahaa meidänkin osaltamme. Eli tällaisen poliittisen ulottuvuuden kautta näkisin, että Suomella voisi olla selkeästi vielä aktiivisempikin rooli näissä kansainvälisissä Naton rauhan ajan puuhissa.

Se tietysti alleviivaa sitä, että tämä reserviläisten asia pitää nyt saada käsiteltyä, eli ylipäänsä paitsi näihin kansainvälisiin tehtäviin myös meidän kansalliseen puolustukseen liittyvissä kysymyksissä olisi jo pikkusen kiire ehkä päivittää meidän reserviläisiin liittyvää lainsäädäntöä, että on selkeät puitteet, miten meidän reserviläisten osaamista ja intoa voidaan parhaiten käyttää sekä Suomen että koko liittokunnan puolustukseen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hoskonen.

15.59 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Kuten kuulimme valiokunnan puheenjohtaja Johannes Koskisen puheenvuorosta hyvin, nyt kun olemme liittyneet Nato-liittokuntaan, Pohjois-Atlantin puolustusliiton täysivaltaiseksi jäseneksi, niin siinä tulevat tietenkin kaikki nämä velvoitteet, mitä olemme tässä talossa hyväksyneet. Elikkä nyt kun olemme liittokunnan jäseniä ja saaneet sieltä sen suojan, mitä me tarvitsemme, turvan paha maailmaa vastaan, niin se edellyttää tietysti myös sitä, että osallistumme näihin rauhanajan operaatioihin, kuten kuulimme Johannes Koskisen puheenvuorosta ne luettelot, mitä se tarkoittaa käytännössä. Meidän on pidettävä huoli tietenkin ensisijassa siitä, että oma puolustuskykymme on mahdollisimman hyvällä tasolla, ja toiseksi on pidettävä huoli siitä, että pystymme pitämään tämän maan talouden kunnossa, koska jos maan taloutta emme saa kuntoon laitettua, niin siinä puolustusmäärärahatkin joutuvat kyseenalaisiksi jossakin vaiheessa. Tämän takia kannustan kaikkia kansanedustajia siihen, että alamme palaamaan reaaliolitiikkaan tämän ilmastohumpan keskellä, että pystymme nämä puolustusasiatkin hoitamaan. Totta kai siinä samalla tulee hoidettua monta muutakin asiaa terveydenhoidosta, sosiaalitoimesta ynnä muusta, mutta jos me emme sitä vapaaehtoisesti tee, se tehdään sitten pakkotilanteessa meidän markkinoilla kotimaassamme, ja sitten se on vähän kipeämpi tie. Mutta se tie on edessä joka tapauksessa, halusimme tai emme.

Puolustuksesta meidän on pidettävä huoli. Meidän oma historiamme on osoittanut sen, että meidän on oltava aina joka hetki valmiina. Tänä päivänä Viron presidentin vieraillessa täällä täysistunnossa liput liehuivat tuolla salossa ulkopuolella taloa. Se on muistutus meille sekä Suomen historiasta että Viron historiasta, joka on todella paljon Suomea kipeämpi. Se on vain varoitus meille ja muistutus meille siitä, että puolustuksesta on pidettävä huoli, ja sitten kun pystymme liittoutumaan, niin se kannattaa tehdä, koska yksin jääminen tässä pahassa maailmassa olisi todella vaarallista.

Hyvä, että tämä asia on nyt käsittelyssä, ja kuten Johannes Koskinen omassa puheenvuorossaan totesi, liityimme silloin Natoon todellakin demokraattisen, parlamentaarisen järjestelmän kaikkia sääntöjä noudattaen, ja sama homma jatkuu täällä rauhanajan yhteistyössä. Kaikki on eduskunnan valvonnassa, ja hyvä näin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

16.01 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Täälläkin nyt toteutetaan sitä eduskunnan tiedonsaantia. Toisaalta voi sanoa, että on hyvä, että tätä täällä käsitellään, mutta kun täällä edustajat Kokko ja Harjanne toivat jo aikaisemmin esiin, että on vähän raskas tapa käsitellä tätä, ja kun tämä kiinnostuskin näyttää olevan vähän jo hiipumaan, niin tämä kertoo siitä arkipäiväistymisestä. Siinä mielessä varmaan kannattaa miettiä, miten tätä raamitetaan jatkossa.

Ennen kaikkea pitäisi enempi puhua tästä kansainvälisestä turvallisuuspoliittisesta tilanteesta täällä ja siitä sisällöstä. Nämä ovat sitten niitä välineitä, joilla me pidetään kunnossa meidän puolustuskykyä. Totta kai harjoituksiin osallistumista liittokunnan piirissä pitää tehdä, ja siellä opetellaan niitä yhteisiä toimenpiteitä ja samalla tuotetaan sitä yhteistä turvallisuutta Naton piirissä. Nämä ovat tärkeitä asioita.

Siinä mielessä tämä selonteko, joka tässä nyt meillä on käsittelyssä, on erittäin tärkeä, että me osallistutaan näihin rauhanajan puolustukseen tehtäviin Naton yhteydessä niin Itä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

merellä, Pohjanmerellä kuin Pohjois-Atlantilla, ja sitten on näitä muita toimenpiteitä. Määräthän ovat aika pieniä tässäkin nyttien, joku 40—50 henkilöä, eli ne eivät ole kovin suuria määriä. Siinäkin mielessä tätä kokonaisuutta varmaan pitäisi miettiä, sitä, kuinka raskas käsittely täällä tehdään. Nyt kun me ollaan oltu jo muutaman vuoden Naton jäsenenä, niin se tuo siihen omalla tavallaan lisätoimia.

Valiokunnan lausuma täällä ihan lopussa on erittäin hyvä, että valiokunta pitää perustelutona linjausta osallistua tehtäviin merivartiostossa, mitä tässä nyt ensi vuoden osalta on, mutta sanoisin, että tämänkin osalta mietitään sitten jatkossa, löytyisikö tähän joku parempi ja nopeampi tapa käsitellä näitä asioita, kuitenkin niin, että eduskunta pidetään ajan tasalla kaikesta oleellisesta, joka liittyy ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja puolustukseen. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Räsänen, Hanna.

16.04 **Hanna Räsänen kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Ehkä katson tätä selontekoa vähän puolustusvaliokunnan silmälasien läpi valiokunnan jäsenenä. Olen myös sitä mieltä, että nyt kun olemme Naton jäsenenä olleet tässä jo jonkin aikaa, niin varmaan nämä asiat ovat myös selkeytyneet täällä eduskunnan sisällä. Tätä selontekomenettelyä täytyy todellakin pitää ehkä hiukan raskaana, ja todellakin, kun katsotaan, montako ihmistä täällä sallissa on asiasta keskustelemassa, niin tämä alkaa olla jo uusi normaali ja nämä meidän osallistumiset näihin yhteisiin harjoituksiin alkavat olla normaalikäytäntöjä.

Oikeastaan tässä ajattelisin näin, että nyt voitaisiin varmaan hetki tarkastella valiokuntien välistäkin yhteistyötä. Ulkoasiainvaliokunta on kuitenkin se valiokunta, joka näitä Nato-asioita käsittelee, ja kun kuitenkin vahvasti puhutaan myös puolustuksesta ja ennen kaikkea ennakoivasti siitä, että emme joutuisi koskaan puolustamaan Suomea sotilaallisesti, niin meidän tulisi ehkä tästä puolustusvaliokunnan ja ulkoasiainvaliokunnan työnjaosta ja näistä Nato-asioista myös keskustella, että mitä käsitellään milläkin puolella. Kuitenkin monessakin mielessä tämä, kuten tämäkin asia, on aika pitkälti myös puolustusvaliokunnan alla.

Oikeastaan nostan tässä nyttien esille muutaman asian. Edustaja Harjanne tuossa jo vähän sivusikin tätä reserviläisten tilannetta, ja nyttien kun olemme olleet Natossa jo jonkin aikaa, myös reserviläisten rooli on nostettu tasaisesti esille, ja täytyy sanoa, että siellä on kyllä lainsäädäntövajetta. Puolustusvaliokunnassa olemmekin lausuneet, että tulisi kiirehtiä tätä lainsäädäntöä nimenomaan reserviläisten osallistumisesta erilaisiin Nato-ajan tehtäviin, ja tiedän, että myös reserviläisissä odotetaan tätä lainsäädäntöä. Toki tämä vaalikausi alkaa kaarrella kyllä kohta loppumetreille mutta vielä tässä olisi aikaa tehdä sitä lainsäädäntötyötä. Reserviläiset ovat kuitenkin erittäin motivoitunutta porukkaa ja varmasti seuraavat tarkalla silmällä myös tätä keskustelua, joten hoputtaisin nykyistä hallitusta säättämään mahdollisesti jo lakeja, että ne sitten olisivat valmiina jo seuraavaa hallituskautta varten. Valitettavasti maailmantilanne näyttää kyllä siltä, että Natolle ja meidän yhteiselle toiminnalle tulee olemaan jatkossa entistä enemmän tarvetta ja tämä meidän eurooppalainen Nato tulee varmasti kehittymään tulevaisuudessa siihen suuntaan kuin sen kuuluu kehittyä ja olisi pitänyt jo kehittyä, ja käyttöä on varmasti myös reserviläisille jatkossa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Reijonen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 43/2026 vp

16.06 **Minna Reijonen ps:** Arvoisa puhemies! Todellakin tuo turvallisuus on todella tärkeää meille suomalaisille, se on näin aina, kaikenlainen turvallisuus niin arkena kuin juhlapäivänäkin.

Jos miettii tätä Nato-asiaa, niin silloin kun niitä Nato-päätöksiä tehtiin, ne olivat isoja asioita. Joskus aina miettii, mikä se tilanne olisi, jos ei oltaisi Natossa, mikä se tilanne nyt olisi. Se voisi olla aika hankala, ja otettaisiin kokaan meitä enää Natoon tämän jälkeen, jos oltaisiin tähän pisteeseen menty.

Tässä nousivat esille nuo reserviläisten asiat, ja kyllähän reserviläiset ovat tosi tärkeitä. Heillä on tosiaan motivaatiota kanssa olla mukana. Näin jatkoakin ajatellen he ovat tärkeitä, ja heidät pitää pitää mukana tässä puolustushommassa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Harjanne.

16.07 **Atte Harjanne vihr:** Arvoisa puhemies! Kiitos, edustajat Reijonen ja Räsänen, hyvät nostot näistä reserviläisistä. Todella hyvä, että puolustusvaliokunta tosiaan tätä asiaa nosti. Tämä ei siis koske pelkästään reserviläisten kansainvälisiä tehtäviä, mutta nähdäkseni se, että skaalattaisiin Suomen läsnäoloa tässä rauhan ajan operaatioissa Natossa, kyllä edellyttää sitä, että reserviläiset ovat siinä nykyistä enemmän ja isommassa roolissa.

Se, mitä olin kommentoimassa, oli se, että on erittäin hyvä huomio valiokunnista, minkä edustaja Räsänen teki. Muistuttaisin, että paraikaahan siis — ja kirjaimellisesti paraikaa, minä lintsaan sieltä — kokoontuu tämä kansallinen Nato-päätöksenteon parlamentaarinen työryhmä, joka on huolellisesti kuullut ja kuulee asiantuntijoita, ja odotan, että sieltä tulee varmaan hyvin kiinnostavat pointit sitten aikanaan siitä, mitä mahdollista kehittämistä tähän liittyy. Mutta on hyvä pitää yllä, ja ennen kaikkea, oli valiokunta mikä tahansa, on hienoa, että on kiinnostusta. Soisi toki olevan enemmänkin, mutta ehkä se tosiaan kertoo siitä, että meidän nykyinen prosessi ei ole ihan tarkoituksenmukaisin tästä asiasta päättää ja linjata eduskunnassa tai tulla informoiduksi.

Mutta vielä kerran, ja itse asiassa unohdin kiittää valiokunnan puheenjohtajaa ja kumppaakin valiokuntaa hyvästä työstä tämän asian ympärillä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi valiokunnan ehdotuksen kannanotoksi valtioneuvoston selonteon VNS 13/2025 vp johdosta. Asian käsittely päättyi.